

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2008-2009

5 MEI 2009

Wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de plaats van het huwelijk betreft

*Evocatieprocedure***VERSLAG**

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **DELPÉRÉE**

I. Inleiding

Het wetsontwerp dat in dit verslag wordt behandeld en dat onder de optioneel bicamerale procedure valt, werd oorspronkelijk in de Kamer van volksvertegen-

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2008-2009

5 MAI 2009

Projet de loi modifiant le Code civil en ce qui concerne le lieu du mariage

*Procédure d'évocation***RAPPORT**

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
M. DELPÉRÉE

I. Introduction

Le projet de loi qui fait l'objet du présent rapport et qui relève de la procédure bicamérale facultative, a été déposé initialement à la Chambre des représentants en

Samenstelling van de commissie / Composition de la commission :

Voorzitter / Président : Patrik Vankrunkelsven.

	Leden / Membres :	Plaatsvervangers / Suppléants :
CD&V	Sabine de Bethune, Hugo Vandenberghe, Pol Van den Driessche, Tony Van Parys.	Wouter Beke, Dirk Claes, Nahima Lanjri, Els Schelfhout, Elke Tindemans.
MR	Alain Courtois, Marie-Hélène Crombé-Berton, Christine Defraigne.	Berni Collas, Alain Destexhe, Philippe Monfils, François Roelants du Vivier.
Open Vld	Martine Taelman, Patrik Vankrunkelsven.	Roland Duchatelet, Marc Verwilghen, Paul Wille.
Vlaams Belang	Hugo Coveliers, Anke Van dermeersch.	Yves Buysse, Jurgen Ceder, Joris Van Hauthem.
PS	Christophe Collignon, Philippe Mahoux.	Sfia Bouarfa, Joëlle Kapompolé, Philippe Moureaux.
sp.a	Guy Swennen, Myriam Vanlerberghe.	Marleen Temmerman, Johan Vande Lanotte, André Van Nieuwerkerke.
CDH	Vanessa Matz.	Francis Delpérée, Jean-Paul Procureur.
Écolo	Carine Russo.	José Daras, Josy Dubié.

*Zie :***Stukken van de Senaat :****4-1255 - 2008/2009 :**

- Nr. 1 : Ontwerp geëvoceerd door de Senaat.
Nr. 2 : Amendementen.

*Voir :***Documents du Sénat :****4-1255 - 2008/2009 :**

- N° 1 : Projet évoqué par le Sénat.
N° 2 : Amendements.

woordigers ingediend als een wetsvoorstel van mevrouw Katharina Schryvers c.s. (stuk Kamer, nr. 52-1239/1).

Het werd op 26 maart 2009 door de Kamer van volksvertegenwoordigers aangenomen met 124 stemmen bij 1 onthouding, en diezelfde dag aan de Senaat overgezonden.

Op 27 april 2009 werd het geëvoceerd.

De commissie heeft het wetsontwerp tijdens haar vergadering van 5 mei 2009 besproken, in aanwezigheid van de staatssecretaris voor Begroting en Gezinsbeleid.

II. Inleidende uiteenzetting van de Staatssecretaris voor Begroting en Gezinsbeleid

De staatssecretaris herinnert eraan dat het voorliggende wetsontwerp op parlementair initiatief tot stand is gekomen.

De indieners, de dames Schryvers en De Rammelaere en de heer M. Terwingen, hebben vastgesteld dat artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalt dat het huwelijk moet worden voltrokken in het gemeentehuis, in vele gemeenten niet wordt nageleefd.

Om onzekerheid te voorkomen over de geldigheid van huwelijken die gesloten zijn op een andere plaats dan in het gemeentehuis, stellen de indieners voor om aan de gemeenteraad de bevoegdheid toe te kennen één of meerdere permanente plaatsen op het gemeentelijk grondgebied aan te wijzen waar huwelijken mogen worden voltrokken.

Tijdens de besprekingen in de Kamer van volksvertegenwoordigers is men het snel eens geworden over het beginsel om de gemeenten toe te staan andere plaatsen dan het gemeentehuis aan te wijzen voor het voltrekken van huwelijken. De discussies handelden vooral over de vraag welk soort plaatsen daarvoor in aanmerking konden komen en hoeveel plaatsen (één of meerdere) konden worden aangewezen.

De Kamer van volksvertegenwoordigers heeft uiteindelijk besloten dat de gemeenteraad een andere plaats dan het gemeentehuis kon aanwijzen. Het ontwerp bepaalt bovendien dat deze plaats een neutraal karakter moet hebben, en dat de gemeente er het uitsluitend gebruiksrecht van moet hebben.

III. Algemene bespreking

De heer Vankrunkelsven verwijst naar de opmerkingen van de dienst wetsevaluatie. De woorden « op het grondgebied van de » kunnen in de Nederlandse tekst worden ingevoegd bij wijze van tekstcorrectie. De tweede opmerking strekt ertoe de woorden « neutraal karakter » te verduidelijken. Komt het niet eerder

tant que proposition de loi de Mme Katharina Schryvers et consorts (doc. Chambre, n° 52-1239/1).

Il a été adopté par la Chambre des représentants le 26 mars 2009, par 124 voix et 1 abstention, et transmis au Sénat le même jour.

Il a été évoqué le 27 avril 2009.

La commission a examiné le projet de loi au cours de sa réunion du 5 mai 2009, en présence du secrétaire d'État au Budget et à la Politique des Familles.

II. Exposé introductif du secrétaire d'État à la politique des Familles

Le secrétaire d'État rappelle que le projet de loi à l'examen trouve son origine dans une initiative parlementaire.

Les auteurs, Mmes Schryvers et De Rammelaere et M. Terwingen, sont partis du constat qu'alors que l'article 75 du Code civil prévoit que le mariage doit être célébré à la maison communale, dans de nombreuses communes cet article n'est pas respecté.

Pour éviter toute incertitude quant à la validité des mariages célébrés ailleurs qu'à la maison communale, les auteurs ont proposé d'habiliter le conseil communal à désigner un ou plusieurs endroits permanents situés sur le territoire de la commune et où les mariages pourraient être célébrés.

Lors des débats à la Chambre des représentants, un large consensus s'est rapidement dégagé sur l'idée de permettre aux communes de désigner d'autres endroits que la maison communale pour célébrer les mariages. Les discussions ont essentiellement porté sur la question de savoir quels types d'endroits pouvaient être retenus et combien d'endroits (un seul ou plusieurs) pouvaient être désignés.

La Chambre des représentants a finalement prévu que le conseil communal pouvait désigner un autre lieu que la maison communale. Le projet précise en outre que cet endroit doit avoir un caractère neutre et que l'immeuble doit être à usage exclusif de la commune.

III. Discussion générale

M. Vankrunkelsven renvoie aux observations du service d'Évaluation de la législation. Les mots « *op het grondgebied van de* » peuvent être insérés dans le texte néerlandais sous la forme d'une correction de texte. La deuxième observation vise à préciser les mots « caractère neutre ». N'appartient-il pas plutôt

aan de gemeenten toe te beslissen wat zij als een neutrale plaats beschouwen?

De staatssecretaris beaamt dat het begrip « openbare plaats met een neutraal karakter » moeilijk te omschrijven is. De bedoeling is dat plaatsen die refereren aan één of andere godsdienst uit te sluiten. In ieder geval zal er een interne controle van de gemeenten plaatsvinden. Het is wel de bedoeling dat slechts één plaats wordt aangewezen, niet meerdere plaatsen. In de Kamercommissie werd opgemerkt dat in vele gemeenten ook nu reeds een bepaalde openbare plaats is aangewezen, buiten het stadhuis.

De heer Vankrunkelsven is eveneens van mening dat de gemeentelijke controle er wel voor zal zorgen dat de betreffende plaats voldoende neutraal is.

De heer Delpérée stelt vast dat het ontwerp het heeft over een « openbare plaats met een neutraal karakter, waarvan de gemeente het uitsluitend gebruiksrecht heeft ». Deze formulering is ietwat redundant. Het volstaat om te verwijzen naar een « openbare plaats waarvan de gemeente het uitsluitend gebruiksrecht heeft ». Een dergelijke plaats is immers altijd neutraal. Indien men vreest dat de gemeente een plaats van eredienst zou aanwijzen, merkt spreker op dat de gemeente geen uitsluitend gebruiksrecht over een kerk of een moskee heeft.

De staatssecretaris geeft toe dat de ontwerp tekst misschien redundant is, maar de Kamer wilde de zekerheid bieden dat huwelijken op een neutrale plaats worden voltrokken.

De heer Vankrunkelsven meent dat dubbele voorzichtigheid is verantwoord. Indien een gemeente bijvoorbeeld een klooster overneemt, kan dit moeilijk onmiddellijk als neutrale plaats worden beschouwd. Na verloop van enige tijd kan dit dan wel het geval zijn.

IV. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 2

Amendementen nrs. 1 en 3

Mevrouw Lanjri dient amendement nr. 1 in (stuk Senaat, nr. 4-1255/2) dat ertoe strekt tegemoet te komen aan artikel 344, § 3 van de nieuwe Gemeentewet van 1988, waarbij is bepaald dat de bevoegdheden van het College van Burgemeester en Schepenen met betrekking tot de burgerlijke stand kunnen worden uitgeoefend door het districtcollege, ingeval er districtsraden zijn opgericht. Zo zijn er in de stad Antwerpen negen districten met een eigen districtsradaad. In dat geval lijkt het duidelijk dat de districtsradaad moet kunnen beslissen over de plaatsen waar het huwelijk kan plaatsvinden.

aux communes de décider ce qu'elles considèrent comme un endroit neutre?

Le secrétaire d'État confirme que la notion de « lieu public à caractère neutre » est difficile à définir. On vise à exclure les lieux faisant référence à l'une ou l'autre religion. En tout cas, les communes exerceront un contrôle interne. L'objectif est toutefois que l'on ne désigne qu'un seul lieu et pas plusieurs. Il a été relevé en commission de la Chambre que de nombreuses communes ont d'ores et déjà désigné un lieu public bien précis en dehors de la maison communale.

M. Vankrunkelsven pense également que le contrôle effectué par la commune offrira la garantie que le lieu en question sera suffisamment neutre.

M. Delpérée constate que le projet vise le « lieu public à caractère neutre, dont la commune a l'usage exclusif ». Ce libellé est quelque peu redondant. Il serait suffisant de renvoyer à un « lieu public dont la commune a l'usage exclusif ». Un tel lieu sera neutre. Si la crainte est que le conseil communal désigne un lieu de culte, l'intervenant fait remarquer que la commune n'a pas l'usage exclusif d'une église ou d'une mosquée.

Le secrétaire d'État admet que le texte du projet est peut-être redondant mais le souci de la Chambre est de garantir la neutralité du lieu où sont célébrés les mariages.

M. Vankrunkelsven estime qu'il convient de doubler de vigilance. Si une commune rachète un couvent, par exemple, celui-ci pourra difficilement être considéré tout de suite comme un endroit neutre. Il pourra l'être, en revanche, après un certain temps.

IV. Discussion des articles

Article 2

Amendements n°s 1 et 3

Mme Lanjri dépose l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 4-1255/2) visant à se conformer à l'article 344, § 3, de la nouvelle loi communale de 1988, lequel dispose que les compétences du collège des bourgmestre et échevins en matière d'état civil peuvent être exercées par le collège de district, si des conseils de district ont été créés. La ville d'Anvers compte ainsi neuf districts qui disposent chacun de leur propre conseil de district. Il paraît évident dans pareil cas que le conseil de district doit pouvoir décider des lieux où le mariage peut avoir lieu.

De staatssecretaris wijst erop dat in Antwerpen de huwelijken voor het ogenblik plaatsvinden in de negen districtshuizen.

De heer Vankrunkelsven vraagt zich af of de federale wetgever dit dient te regelen. Net zoals een decreet werd uitgevaardigd om de bevoegdheid in verband met de burgerlijke stand over te dragen aan de districtsraden, kan ook hier een decreet worden uitgevaardigd.

De heer Delpérée herinnert eraan dat de wetgeving over de burgerlijke stand en het huwelijk een federale bevoegdheid is.

Hij meent dat de indiener van amendement nr. 1 een pertinente vraag stelt. Als men wil dat het voorgestelde artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek geen praktische problemen veroorzaakt, moet men rekening houden met het bestaan van de districtsraden.

Spreker is het dus eens met het beginsel van amendement nr. 1, hoewel de bewoordingen ervan voor verbetering vatbaar zijn. Hij dient dan ook een subamendement van technische aard in (amendement nr. 3, stuk Senaat, nr. 4-1255/2), teneinde het voorgestelde tweede lid beter te formuleren. Hij stelt voor om de woorden «Ingeval dat in de betrokken gemeente toepassing is gemaakt van de inrichting van binnengemeentelijke territoriale organen overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet» te vervangen door de woorden «Ingeval in de betrokken gemeente binnengemeentelijke territoriale organen werden opgericht».

De staatssecretaris herinnert eraan dat de wet de overdracht van sommige bevoegdheden van de gemeenteraad naar de districtsraad toestaat. Is het dan niet logisch te stellen dat wanneer de gemeenteraad de bevoegdheid om het huwelijk uit te spreken heeft overgedragen naar de districtsraad, laatstgenoemde bevoegd is om te bepalen waar het huwelijk voltrokken kan worden?

Spreker heeft er echter niets op tegen dat de tekst uitdrukkelijk vermeldt dat er mogelijk districtsraden werden opgericht.

De heer Vankrunkelsven wijst erop dat men wordt geconfronteerd met het feit dat de huidige situatie in Antwerpen in tegenspraak is met artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek. Misschien is deze afwijking door de decreetgever wel verantwoord. In ieder geval zou de aanneming van de amendementen ertoe leiden dat de huidige illegaliteit in Antwerpen wordt rechtgezet.

De heer Delpérée wijst erop dat artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek in de huidige tekst bepaalt dat het huwelijk plaatsvindt in het «gemeentehuis». Heel wat gefuseerde gemeenten blijven echter huwelijken voltrekken op een andere plaats dan in het gemeentehuis. Ze doen het bijvoorbeeld in het vroegere gemeentehuis van een van de gefuseerde entiteiten. Hoe kan die

Le secrétaire d'État indique qu'à Anvers, les mariages sont célébrés actuellement dans les neuf maisons de district.

M. Vankrunkelsven se demande si cette matière doit être réglée par le législateur fédéral. Tout comme l'on a promulgué un décret pour transférer la compétence en matière d'état civil aux conseils de district, on peut très bien promulguer un décret pour régler ce problème.

M. Delpérée rappelle que la législation sur l'état civil et le mariage est une compétence du législateur fédéral.

Il pense que la question soulevée par l'auteur de l'amendement n° 1 est pertinente. Si l'on veut que l'article 75, proposé, du Code civil ne pose pas de problèmes sur le terrain, il faut tenir compte de l'existence des conseils de district.

L'intervenant peut dès lors s'inscrire dans la philosophie de l'amendement n° 1 même si celui-ci est perfectible sur le plan de la rédaction. Il dépose à cet effet un sous-amendement de nature technique (amendement n° 3, doc. Sénat n° 4-1255/2) visant à mieux formuler l'alinéa 2 proposé. Il propose de remplacer les mots «Si, dans la commune, il est procédé à la création d'organes territoriaux intracommunaux, conformément à l'article 41 de la Constitution» par les mots «Si des organes territoriaux intracommunaux ont été créés dans la commune concernée».

Le secrétaire d'État rappelle que la législation permet de transférer certaines compétences du conseil communal au conseil de district. N'est-il dans ce cas pas logique de considérer que lorsque le conseil communal a transféré la compétence de prononcer le mariage au conseil de district c'est ce dernier qui est compétent pour décider de l'endroit où le mariage est célébré?

L'intervenant ne s'oppose cependant pas à l'idée de mentionner explicitement dans le texte l'hypothèse dans laquelle des conseils de district ont été créés.

M. Vankrunkelsven souligne que l'on est confronté au fait que la situation actuelle à Anvers est contraire à l'article 75 du Code civil. Il est possible que la dérogation par décret se justifie. Quoi qu'il en soit, le vote des amendements à l'examen permettrait de lever l'illégalité qui règne actuellement à Anvers.

M. Delpérée fait remarquer que l'article 75 du Code civil prévoit dans sa rédaction actuelle, que le mariage est célébré dans la «maison commune». Or, de nombreuses communes fusionnées continuent à célébrer des mariages ailleurs que dans la maison communale. Elles le font par exemple dans l'ancienne maison communale d'une des entités fusionnées.

praktijk worden verzoend met artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek?

De staatssecretaris herinnert eraan dat het uitgangspunt van de indieners van het wetsvoorstel was dat heel wat gemeenten huwelijken voltrekken op andere plaatsen dan in het gemeentehuis. Ze hebben de wettelijke regeling aan die praktijk willen aanpassen zonder evenwel terug te keren naar de toestand zoals hij voor de fusie van gemeenten was. Om die reden heeft de Kamer van volksvertegenwoordigers de bevoegdheid van de gemeenteraad beperkt: hij kan naast het gemeentehuis slechts één openbare plaats aanwijzen.

De heer Fournaux wijst erop dat er reeds huwelijken worden gesloten op heel andere plaatsen dan in het gemeentehuis. Als burgervader heeft hij al huwelijken voltrokken in het ziekenhuis en zelfs in de gevangenis. Hij verwijst bovendien naar de stad Namen, die onlangs een plaats buiten het gemeentehuis heeft ingehuldigd, waar de huwelijken worden voltrokken.

De staatssecretaris beklemtoont dat indien men artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek niet wijzigt, die praktijken normaal niet mogelijk zijn.

De heer Fournaux heeft het ook over een praktisch aspect voor de grote steden. Indien men iedereen verplicht in het gemeentehuis te huwen, zal dat onvermijdelijk een overvolle agenda veroorzaken. Het is nuttig voor een andere plaats dan het gemeentehuis te zorgen. Het kan zelfs nuttig zijn te zorgen voor meer dan één plaats.

De heer Van Parys wijst erop dat de bevoegdheid in verband met de burgerlijke stand, bijvoorbeeld in Antwerpen, reeds is overgedragen aan de districtsraden. Het bepalen van een openbare plaats waar het huwelijk moet worden voltrokken is dus geen bevoegdheid meer van het college van burgemeester en schepenen.

De heer Vankrunkelsven besluit dat het voorliggende wetsontwerp restrictief is en aldus enkel de mogelijkheid geeft één openbare plaats aan te wijzen. In feite worden de huwelijken vaak voltrokken op meerdere openbare plaatsen.

Mevrouw Zrihen onderstreept dat het uitbreiden van het aantal plaatsen waar huwelijken worden voltrokken niet zonder gevolgen blijft voor de administratieve organisatie van de gemeente. Ze denkt evenwel dat men de logica die bij de fusie van gemeenten is ontstaan, moet doortrekken. Door op vele plaatsen huwelijken te voltrekken, dreigt men het beheer van de gemeenten te bemoeilijken.

De heer Delpérée herinnert eraan dat men er bij de fusie van gemeenten altijd is vanuit gegaan dat er in de gefuseerde gemeenten administratieve steunpunten moesten blijven bestaan. Voor de burgers is het

Comment concilier ces pratiques avec l'article 75 du Code civil?

Le secrétaire d'État rappelle que le constat de départ des auteurs de la proposition de loi était que de nombreuses communes célèbrent des mariages ailleurs que dans la maison communale. Ils ont voulu adapter le cadre législatif à ces pratiques sans toutefois revenir à la situation telle quelle se présentait avant la fusion des communes. C'est la raison pour laquelle la Chambre des représentants a limité le pouvoir du conseil communal qui ne peut désigner qu'un seul endroit public en dehors de la maison communale.

M. Fournaux fait remarquer que l'on marie déjà en bien d'autres endroits que la maison communale. En sa qualité de maieur, il a célébré des mariages à l'hôpital et même à la prison. Il renvoie en outre à la ville de Namur qui a inauguré récemment un lieu en dehors de la maison communale où sont célébrés les mariages.

Le secrétaire d'État souligne que si l'on ne modifie pas l'article 75 du Code civil, de telles pratiques ne sont normalement pas possibles.

M. Fournaux évoque également un aspect pratique pour les plus grandes villes. Si l'on oblige tout le monde à se marier à la maison communale, cela ne manquera pas de causer un encombrement. Il est utile de pouvoir prévoir un autre endroit que la maison communale. Il serait même utile de pouvoir en prévoir plus qu'un.

M. Van Parys souligne qu'à Anvers, par exemple, la compétence en matière d'état civil a déjà été transférée aux conseils de district. Le collège des bourgmestre et échevins n'est dès lors plus compétent pour fixer un lieu public où le mariage doit être célébré.

M. Vankrunkelsven conclut que le projet de loi à l'examen est restrictif. En effet, il ne permet de désigner qu'un seul lieu public. En réalité, les mariages sont souvent célébrés dans plusieurs lieux publics.

Mme Zrihen souligne que la multiplication des lieux de célébration du mariage n'est pas sans effet sur l'organisation de l'administration communale. Elle pense qu'il faudrait au contraire aller jusqu'au bout de la logique mise en place lors de la fusion des communes. En multipliant les lieux de célébration des mariages, on risque de compliquer la gestion des communes.

M. Delpérée rappelle que l'on a toujours considéré que la fusion des communes devait aller de pair avec le maintien d'antennes administratives dans les différentes communes fusionnées. La facilité pour les

gemakkelijker dat ze de mogelijkheid krijgen dicht bij hun woonplaats te huwen. Waarom kan men niet toestaan dat men in die administratieve steunpunten huwt?

Mevrouw Crombé-Berton geeft het voorbeeld van de stad Doornik, die uit 29 gefuseerde gemeenten bestaat. Het moet mogelijk zijn huwelijken te voltrekken op verscheidene plaatsen verspreid over het grondgebied van de gemeente die uit de fusie ontstaan is.

De staatssecretaris onderstreept dat de tekst van het wetsontwerp reeds minder restrictief is dan de huidige tekst van artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek.

Mevrouw Crombé-Berton wijst erop dat de Franse tekst van artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek het over «la maison commune» heeft. Dat hoeft niet noodzakelijk het gemeentehuis («la maison communale») te zijn. Het kan heel goed een oud gemeentehuis van een van de gefuseerde gemeenten zijn.

De staatssecretaris zegt dat artikel 75 van het Burgerlijk Wetboek van voor de fusie van de gemeenten dateert. De woorden «maison commune» betekenden «maison communale» in de situatie zoals ze was voor de fusie.

Naar aanleiding van de fusie van gemeenten heeft de administratieve circulaire van 27 december 1976 de oprichting toegestaan van hulpkantoren in de vroegere gemeentehuizen of in andere panden. Bij wijze van overgangsmaatregel werd toegestaan dat in die panden huwelijken werden voltrokken.

Spreker wil evenwel voorkomen dat men naar aanleiding van een wijziging van het Burgerlijk Wetboek het debat heropent om het voltrekken van huwelijken in elke gefuseerde gemeente toe te staan.

Inhoudelijk denkt de staatssecretaris dat het aan elke gemeente is om te beslissen of ze het voltrekken van huwelijken op gedecentraliseerde plaatsen wenst toe te staan, op voorwaarde dat het om neutrale openbare plaatsen gaat die uitsluitend door de gemeente worden gebruikt.

De Kamer heeft beslist slechts één afwijking voor het voltrekken van huwelijken buiten het gemeentehuis toe te staan. Door verscheidene afwijkingen toe te staan, dreigt men immers een debat in de gemeenten te heropenen om in elke gefuseerde gemeente het voltrekken van huwelijken toe te staan. Men moet evenwel oog hebben voor de gevolgen voor het beheer van de gemeente.

Amendement nr. 2

De heer Vankrunkelsven wijst erop dat het amendement nr. 1 ertoe strekt tegemoet te komen aan de

citoyens c'est de leur donner la possibilité de se marier à proximité de leur domicile. Pourquoi ne pas permettre de se marier dans ces antennes administratives ?

Mme Crombé-Berton cite l'exemple de la ville de Tournai qui se compose de 29 communes fusionnées. Il faut qu'il soit possible de célébrer les mariages en plusieurs endroits répartis sur le territoire de la commune issue de la fusion.

Le secrétaire d'État souligne que le texte du projet de loi est déjà moins restrictif que le texte actuel de l'article 75 du Code civil.

Mme Crombé-Berton fait remarquer que l'article 75 du Code civil vise la «maison commune». Cela n'est pas nécessairement la maison communale. Cela peut très bien être une ancienne maison communale d'une des entités fusionnées.

Le secrétaire d'État précise que l'article 75 du Code civil est antérieur à la fusion des communes. Les mots «maison commune» ont signifié «maison communale» conformément à la situation telle qu'elle se présentait avant la fusion.

À l'occasion de la fusion des communes, la circulaire administrative du 27 décembre 1976 a autorisé la création de bureaux auxiliaires dans les anciennes maisons communales ou dans d'autres bâtiments. À titre transitoire il a été admis que des mariages soient célébrés dans ces bâtiments.

L'intervenant veut cependant éviter qu'à l'occasion d'une modification du Code civil on ne rouvre un débat afin de permettre la célébration du mariage dans chaque commune fusionnée.

Sur le fond, le secrétaire d'État pense qu'il appartient à chaque commune de décider si elle souhaite permettre la célébration de mariages dans des lieux décentralisés, pour autant que ce soient des lieux publics neutres à l'usage exclusif de la commune.

La Chambre a décidé de ne permettre qu'une seule dérogation pour la célébration des mariages en dehors de la maison communale. En effet, en permettant des dérogations multiples, on risque de rouvrir un débat au sein des communes pour permettre la célébration des mariages dans chaque entité fusionnée. Il est facile pour le législateur fédéral d'autoriser la multiplication des lieux de célébration des mariages. Il faut cependant être attentif aux conséquences pour la gestion communale.

Amendement n° 2

M. Vankrunkelsven indique que l'amendement n° 1 vise à répondre à la problématique du transfert de

problematiek van de bevoegdheidsoverdracht aan de districtsraden. Men zou de woorden « een andere openbare plaats » kunnen vervangen door de woorden « andere openbare plaatsen » om aldus tegemoet te komen aan de feitelijke situatie in grotere steden als Doornik, Charleroi, enzovoort.

Mevrouw Crombé-Berton denkt eveneens dat het beter is de gemeenteraad de mogelijkheid te geven verscheidene plaatsen aan te wijzen.

Na het debat dient Vankrunkelsven c.s. een sub-amendement op amendement nr. 1 in (amendement nr. 2, Stuk Senaat nr. 4-1255/2) om erin te voorzien dat de gemeenteraden de mogelijkheid krijgen andere openbare plaatsen met een neutraal karakter aan te wijzen om huwelijken te voltrekken.

De staatssecretaris onderstreept dat dit amendement het omgekeerde voorstelt van de oplossing waarvoor de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft gekozen. Hij vraagt of de combinatie van amendement nr. 1 met subamendement nr. 2 niet tot gevolg heeft dat de districtsraden verscheidene plaatsen zullen kunnen aanwijzen voor het voltrekken van huwelijken. Spreker ziet echter geen bezwaar indien dat de keuze van de districtsraden mocht zijn.

De heer Van Parys blijft erbij dat beide amendementen een verschillend probleem regelen. Daar waar amendement nr. 1 het probleem van de bevoegdheidsoverdracht aan de districtsraden regelt, komt amendement nr. 2 tegemoet aan de feitelijke situatie waarbij huwelijken worden voltrokken op verschillende plaatsen op het grondgebied van eenzelfde gemeente.

V. Stemmingen

De amendementen nrs. 1 tot 3 en het aldus geamendeerde artikel 2 worden achtereenvolgens eenparig aangenomen door de 9 aanwezige leden.

Het geamendeerde wetsontwerp in zijn geheel wordt eenparig aangenomen door de 9 aanwezige leden.

Met dezelfde eenparigheid heeft de commissie beslist vertrouwen te schenken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Francis DELPÉRÉE. *De voorzitter,*
Patrik VANKRUNKELSVEN.

compétences aux conseils de district. L'on pourrait remplacer les mots « un autre lieu public » par les mots « d'autres lieux publics » de manière à répondre à la situation de fait dans des grandes villes comme Tournai, Charleroi, etc.

Mme Crombé-Berton pense également qu'il est plus opportun de laisser au conseil communal la possibilité de désigner plusieurs endroits.

À la suite de la discussion, M. Vankrunkelsven et consorts déposent un sous-amendement à l'amendement n° 1 (amendement n° 2, doc. Sénat n° 4-1255/2) afin de prévoir la possibilité pour les conseils communaux de désigner d'autres lieux publics à caractère neutre pour célébrer les mariages.

Le secrétaire d'État souligne que cet amendement propose une solution inverse à celle retenue par la Chambre des représentants. Il demande si la combinaison de l'amendement n° 1 et du sous-amendement n° 2 n'a pas pour effet que les conseils de districts pourront prévoir plusieurs lieux différents pour la célébration des mariages. L'intervenant n'y voit cependant pas d'inconvénient si tel devait être le choix des conseils de district.

M. Van Parys maintient que les deux amendements règlent un problème différent. L'amendement n° 1 règle le problème du transfert de compétences aux conseils de district tandis que l'amendement n° 2 réagit à une situation de fait, à savoir que des mariages sont célébrés dans différents endroits sur le territoire d'une même commune.

V. Votes

Les amendements n°s 1 à 3 et l'article 2 ainsi amendé sont successivement adoptés à l'unanimité des 9 membres présents.

L'ensemble du projet de loi amendé est adopté à l'unanimité des 9 membres présents.

À la même unanimité, la commission a décidé de faire confiance au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Francis DELPÉRÉE. *Le président,*
Patrik VANKRUNKELSVEN.